

Տ Ա Ճ Կ Ա Հ Ա Յ Ք

Զեյրունի կաթող. փոխանորդ Տ. Վաղարշակ վարդ. Պատրիարքարան կը տեղեկագրէ թէ քաղաքին և շրջակայ հռոմէական ազդայիններէն, որոնք 265 անձ կը հաշուին, 97 անձ վերադարձած են իրենց Մայրենի եկեղեցւոյ գիրկը, ինչպէս նաեւ Հաճի-Տերէի ազգայինք, որ ասկէ առաջ նոյն դաւանութեան դիմած էին, հարկ եղած ձեւակերպութեամբ դարձած են իրենց եկեղեցին:

Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսին քարտուղարութեան կողմէ խմբագրութեան ուղղուած է հետեւեալ պաշտօնական նամակը, որ կուղղէ քանի մը կէտերը Տ. Տ. Սահակ Ս. Կաթողիկոսին կողմէ փետր. 20 ամսաթուով Ս. Պատրիարք Հօր ուղղած ծանօթ պաշտօնագրին, զոր հրատարակեցինք ասկէ առաջ:

Տէր Խմբագրապետ,

Ներկայ եօթնեկիս մէջ ստացուած Պոլսոյ թերթերուն մէջ Ն. Ս. Օժութեան փետր. 20 ամսաթուով ի Պատրիարքարան ղրկած պաշտօնագրի առաջարկութեանց մասը խեղաթիւրուած տեսնուելով՝ հրամայուած է մեզ ուղղել:

1. Կիլիկիոյ կաթողիկոսները պէտք է յիշեն ի Պատարագի ընդհ. Կաթողիկոսի անունը: Եթէ նոյնը պահանջուի վիճակային բոլոր եկեղեցականներէն, փոխադարձ պէտք է Պատրիարքարանի վիճակաց մէջ Կիլիկիոյ Կաթողիկոսաց անունը յիշատակել՝ յետ եջմիածնայ Կաթողիկոսին:

2. Կիլիկիոյ կաթողիկոսները ի կրօնական անկախ են Պոլսոյ Պատրիարքարանէն, իսկ հաւատոյ վերաբերեալ ծանրակշիռ խնդրոյ առթիւ խորհրդակցութեան կը մտնեն, կամ կարծեաց փոխանակութիւն մը կը կատարեն Մայր Աթոռոյ Կաթողիկոսին հետ:

3. Եթէ ի Կիլիկիա ձեռնադրուած եպիսկոպոսունք, ըլլան վիճակաւոր կամ սոսկ վանական, իրաւունք ունենան էջմիածնայ վիճակաց մէջ պաշտօնավարելու և հոգեւոր քարձրագոյն պաշտօններու համար ընտրելի ըլլալու, առանց Կեզր. Վարչութեան հաւանութեան կամ ընծայագրին՝ չպիտի կրնան ձեռնադրուիլ:

4. Կիլիկիոյ Կաթողիկոսաց տրուած Ամենապատիւ տիտղոսը շատ անիմաստ է, քանի որ կրօնական բարձր հեղինակութեան գաղափարը չամփոփեր յինքն: Ամենապատիւ Պատրիարքներէն նշանակելի իրաւասութիւն և իշխանութիւն ունին Կաթողիկոսները, քանի որ եպիսկոպոս ձեռնադրելու և Ս. Միւռօն օրհնելու իշխանութենէն զուրկ են Պատրիարքունք:

5. Կիլիկիոյ Կաթողիկոսները Օսմ. Կայս. Կառավարութեան հետ իրենց յարաբերութիւնը ըստ սովորութեան Պատրիարքարանի միջոցաւ կը կատարեն: Ազգակի դիմումներ ալ կընան ընել:

6. Կիլիկեան Վիճակաց Առաջնորդներու հաստատութիւնը ուղղակի Կաթողիկոսաց իրաւունքն է. վերահաստատութիւն վարչութեան կողմէն, բացարձակապէս զլացումն մի է այդ իրաւանց:

7. Առաջնորդաց Պերաթները Պատրիարքարանի միջոցաւ կը խնդուին և Կաթողիկոսաց կոնդակով կը յանձնուին Առաջնորդաց:

8. Կիլիկեան Վիճակներէն Պատրիարքարանի պահանջած մուգաբան Կաթողիկոսարանի միջոցաւ կը հատուցուի կիսով չափ և մնացեալ կէտը Կաթողիկոսարանի յարաբերական դիւաններուն կը յատկացուի:

Քարտուղարութիւն

1907 Մարտ 26 ի Մայրավանս Ստոր

Մանգումէի Էֆէնար:

ԿԱՐԳԱՆՈՒԾՈՒԹԵԱՆ ԿՈՆԴԱԿ

ՄԱՂԱՔԻԱ ԻԱՌԱՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ԲԻՍՈՍՍԻ Ոգոսմուքեամբ Աստուծոյ եւ շնորհիւ Սուրբ Հոգւոյն եւ կամօք ազգին Արեւայիսկոպոս Կոստանդնուպոլսոյ եւ Պատրիարք Հայոց Թուրքիոյ

Ամենեցուն որոց անկ իցէ յայտ առնենք թէ՝

Բաղէշի Առաջնորդարանէ պաշտօնական տեղեկութեան համար ստուգուած է որ Վիճակին Տատիկ գաւառակի Ղուլթիկ գիւղի Ղազար Տէր Ղազարեան և Պատ գիւղի Յովհաննէս Տէր Յովհաննէսեան քահանաները այրի մնացած լինելով՝ յանդգնած են վերստին ամուսնութիւն կնքել. փոխադարձաբար իրարու վրայ պսակի արարողութիւն կատարելով: